Súd:	Okresný súd Prievidza
Spisová značka:	6C/27/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu:	3812217351
Dátum vydania rozhodnutia:	21. 09. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ:	JUDr. Miriam Kohútová, PhD.
ECLI:	ECLI:SK:OSPD:2020:3812217351.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prievidza, sudkyňou JUDr. Miriam Kohútovou PhD., v právnej veci žalobkyne: R. K., nar. XX.XX.XXXX, bytom G., N. XXX/XX, zast. advokátom JUDr. Igor Gažík, so sídlom Prievidza, Bojnická cesta 7, proti žalovanej: Slovenská republika, za ktorú pred súdom koná Generálna prokuratúra Slovenskej republiky, Štúrova 2, Bratislava, o náhradu škody, takto

r o z h o d o l :

I. Žalovaná je p o v i n n á zaplatiť žalobkyni sumu 3.646,14 eur do 30 dní od právoplatnosti rozhodnutia.

II. V prevyšujúcej časti návrh z a m i e t a .

III. Žalobkyni p r i z n á v a nárok na náhradu trov konania vo výške 55,64%.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobkyňa sa podaným návrhom dňa 24.9.2012 domáhala proti žalovanej - Slovenská republika, za ktorú konalo 1/ Ministerstvo spravodlivosti SR, Župné námestie 13, Bratislava a 2/ Ministerstvo vnútra SR, Pribinova 2, Bratislava, náhrady škody, nemajetkovej ujmy vo výške 4.685,85 eur a náhrady trov konania na tom základe, že uznesením zo dňa 23.9.2009, ČVS: ORP 1559/1-OSV-PD-2009 bolo voči žalobkyni začaté stíhanie z prečinu porušovania domovej slobody, podľa § 194 ods. 1 Tr. zákona z dôvodu údajného protiprávneho užívania bytu iného, odo dňa 16.2.2009. Išlo o byt nachádzajúci sa na ul. N. v G. č. 21X/XX. V rámci trestného stíhania žalobkyni hrozila ujma, od ktorej sa upustilo pre jej zlý zdravotný stav. Vyšetrovanie skončilo podaním obžaloby na OS Prievidza z dôvodu, že sa dopustila prečinu neoprávneného zásahu do práva k domu, bytu alebo nebytovému priestoru podľa § 218 ods. 1 Tr. zákona. V trestnej veci 2T 271/2009 vydal OS v Prievidzi dňa 31.12.2009 trestný rozkaz, voči ktorému podala žalobkyňa odpor. OS v Prievidzi svojim rozhodnutím zo dňa 14.5.2010 žalobkyňu uznal za vinnú. Voči tomuto rozhodnutiu podala žalobkyňa odvolanie a zároveň aj sťažnosť na postup prokurátora. Krajský súd v Trenčíne v konaní 23To 104/2010 zo dňa 25.11.2010 napadnutý rozsudok Okresného súdu v Prievidzi zrušil z dôvodu porušenia § 218 ods. 1 Tr. poriadku a zároveň žalobkyňu oslobodil spod obžaloby, nakoľko skutok nebol trestným činom. Žalobkyňa svoj nárok na náhradu škody odvodzuje od nesprávneho úradného postupu a od nezákonných rozhodnutí orgánov činných v trestnom konaní a súdu t.j. najmä Okresného riaditeľstva PZ v Prievidzi a Okresného súdu v Prievidzi. Nezákonné rozhodnutie orgánov činných v trestnom konaní žalobkyňa považuje uznesenie zo dňa 23.9.2009, ČVS: ORP 1559/1-OSV-PD-2009, na základe ktorého začalo celé trestné stíhanie voči nej, jeho nezákonnosť je daná tým, že práve v dôsledku rozhodnutia KS v Trenčíne zo dňa 25.11.2010 došlo k zrušeniu napadnutého rozhodnutia nielen OS Prievidza, ale v konečnom dôsledku viedlo k nenaplneniu opodstatnenosti (zrušeniu) právoplatného uznesenia ORPZ v Prievidzi o začatí trestného stíhania. Na základe uvedeného má žalobkyňa za to, že orgán činný v trestnom konaní vydal nezákonné rozhodnutie. Vzhľadom na tvrdené skutočnosti žalobkyňou mohol OS Prievidza rozhodnúť inak (tak ako to nakoniec urobil KS v Trenčíne pod č. 23To 104/2010). ORPZ a OS Prievidza svojim nezákonným

rozhodnutím a nesprávnym úradným postupom porušili ústavné práva žalobkyne a to právo na súdnu a inú právnu ochranu podľa článku 46 ods. 1 Ústavy SR, právo na ochranu majetku podľa článku 20 Ústavy SR a právo na nespravodlivé súdne konanie vyplývajúce z článku 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Z uvedeného dôvodu v zmysle Zák.č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci sa domáha svojho nároku. V dôsledku celého trestného konania, ktoré sa voči žalobkyni viedlo, bola vystavená nadmernému tlaku a stresu z dôvodu, že ju niekoľkokrát navštívila polícia v byte, ľudia sa začali na ňu pozerať ako na nejakého zločinca a ukazovali na ňu prstom. Rovnako tak nemala pocit, že krik a arogantné správanie sudcu voči nej na jednotlivých pojednávaniach OS Prievidza bolo adekvátne k jeho postaveniu. Z chovania súdu voči jej osobe sa úplne vytratilo rešpektovanie základnej zásady trestného konania prezumpcie neviny. Psychicky celú situáciu veľmi zle znášala a pre svoj zhoršený zdravotný stav bola liečená lekárkou a psychiatrom. Uvedené krivé obvinenie jej zhoršilo postavenie aj ako rodiča vo vzťahu nej. k jej dvom deťom, ba o to viac, keď poškodený mal byť ich vlastný otec. V zmysle § 15 zák.č. 514/2003 Z.z. žiadala o prerokovanie jej nároku na náhradu škody, ktorá jej bola spôsobená nesprávnym úradným postupom a nezákonným rozhodnutím orgánov verejnej moci na Ministerstve vnútra a Ministerstve spravodlivosti SR. Zástupca žalobkyne uviedol, že žaloba bola podaná dôvodne. Za zásadnú vec z hľadiska oprávnenosti nároku pokladá rozsudok KS v TN z 25.11.2010, ktorým súd došiel k záveru, že čin, za ktorý bola odsúdená Okresným súdom Prievidza a predtým stíhaná, nie je vôbec trestným činom. Z rozsudku vyplýva, že od počiatku sú vo vyšetrovacom spise založené listiny, ktoré preukazovali vlastnícke právo žalobkyne k bytu, v súvislosti ktorým sa mala dopustiť prečinu neoprávneného zásahu do práva domu, bytu alebo nebytového priestoru podľa § 218 ods. 1 TZ. Z uvedeného KS mal za preukázané, že sa nemohlo jednať o porušovanie práv k inému bytu, nakoľko tento byt bol vo vlastníctve žalobkyne. Dôležitou skutočnosťou bola aj tá skutočnosť, že v priebehu konania sa vyšetrovatelia snažili uvaliť väzbu na žalovanú, táto potom počas celého konania bola pod veľkým psychickým tlakom, jej nekomfort spočíval i v tom, že z dôvodu trestného stíhania a hrozby odsúdenia sa musela z bytu odsťahovať. Napriek tomu vyšetrovacie orgány ustálili, že sa v byte zdržuje. O tom, aké mala konkrétne problémy vypovedali svedkovia, že v tom čase zároveň musela zabezpečovať svoje deti /pričom jeden syn bol maloletý/, nielen po stránke hmotnej, finančnej, ale aj naturálnym plnením. Bolo preukázané akým komplikovaným spôsobom musela si plniť svoju vyživovaciu povinnosť. Takisto jej postavenie ako matky bolo ohrozené, chodili k nej i sociálne pracovníčky, ktoré skúmali akým spôsobom sa stará o svoje deti, keď vlastne v ich prirodzenom bydlisku sa zdržiavať nemohla. Uvedené na žalobkyňu negatívne vplývalo po stránke psychickej, musela navštevovať lekára. Malo to vplyv na ľudské vzťahy v rámci jej rodiny ale aj k okoliu. Čo sa týka poukazovania na predchádzajúce odsúdenie v trestnom konaní z r. 2007, o tomto konaní dokonca nevedel ani jej syn. Jednalo sa o to, že trestný čin, za ktorý bola odsúdená mal byť spáchaný tak, že de facto vymkla svojho manžela a vymenila zámku. Vzhľadom k týmto vzťahom, ktoré boli medzi ňou a bývalým manželom, keď u nich bola polícia, keď bola fyzicky ním napádaná, uvedené bolo len nejaká skratová reakcia a obrana proti manželovi. Iste, dnes by postupovala inak, nakoľko sú už iné ustanovenia, občianskeho, trestného zákona. Vtedy inú možnosť obrany nemala. Aj z výpovede posledného svedka je zrejmé, že on nepociťoval žiaden rozdiel vo vzťahoch pri stíhaní a odsúdení jeho matky v r. 2007, nakoľko to bol len vrchol zlých vzťahov, ktoré mala so svojim manželom. Žiadny nejaký fyzický dopad z uvedeného trestného stíhania a trestného činu nemala. Z toho dôvodu o tomto rozsudku ani syna neinformovala. Na rozdiel od predchádzajúceho odsúdenia v r. 2007, konanie v r. 2009 malo závažné následky. Má za to, že sa jednalo o hrubé porušenie povinnosti štátu a štátnych orgánov. Veď orgány štátu určite na poli trestného práva majú vystupovať ako profesionáli a je absurdné, keď bola žalobkyňa odsúdená za trestný čin, ktorý vôbec nie je trestným činom a všetky skutkové okolnosti boli známe vyšetrovacím orgánom už pri začatí trestného stíhania. Z tohto dôvodu si myslí, že sa jedná o závažné porušenie povinnosti štátu, ktoré by sa malo prejaviť i vo výške nemajetkovej ujmy, nakoľko žalobkyni vznikla závažná škoda. Je pravda, že požadovaná suma za úhradu nemajetkove ujmy nie je veľmi vysoká a práve z toho dôvodu žalobkyňa spravodlivo očakáva, že jej bude priznaná v celosti. Čo sa týka ďalších náhrad v súvislosti s trestným stíhaním, do spisu založili doklady k priznaniu náhrady škody za stratu na zárobku a doklady k úhrade nákladov právneho zastúpenia a poradenstva v trestnej veci. Má za to, že aspoň časť týchto náhrad by mala byť uhradená, lebo táto škoda jej nielen vznikla, ale určite v minimálnej časti bola riadne preukázaná. To, že niektoré dôkazy, vzhľadom k postoju AK, sa jej nepodarilo zabezpečiť, nie je celkom jej vina. Iste každý predpokladá, že AK nezastupuje roky v trestnom konaní zadarmo. Na základe toho navrhuje návrhu vyhovieť.

2. Žalovaný MS SR (pôvodne označený v žalobe) vo svojom vyjadrení zo dňa 12.11.2012 uviedol, že pokiaľ by mala žalobkyni vzniknúť škoda v trestnom konaní, do úvahy prichádza príslušnosť celkom

troch orgánov konajúcich v mene štátu v závislosti od toho, ktorý orgán mal nesprávnym úradným postupom, alebo nezákonným rozhodnutím spôsobiť škodu. V prípade pochybenia orgánu PZ SR, resp. vyšetrovateľa PZ za ním spôsobenú škodu zodpovedá MV SR, za pochybenie prokuratúry zodpovedá GP SR. Ministerstvo spravodlivosti SR môže preto zodpovedať za škodu spôsobenú súdmi. Žalovaná zdôraznila, že nárok na náhradu škody, odôvodnený od nezákonného rozhodnutia o vznesení obvinenia s ňou nikdy prerokovaný nebol, žalobkyňa si na MS SR uplatnila len nedôvodný nárok odvodený od nesprávneho úradného postupu a nezákonného rozhodnutia súdu. Nárok odvodený od rozhodnutia o obvinení preto nemôže byť pred súdom uplatnený voči SR, zastúpenej Ministerstvom spravodlivosti SR. Pokiaľ však žalobkyňa odvíja vznik svojho nároku od nesprávneho úradného postupu, tak odvíja nárok bez opory v právnom poriadku či judikatúre. Na základe vyššie uvedeného MS SR trvá na tom, že nie je orgánom oprávneným zastupovať SR v tomto konaní a žiada súd, aby konanie vo vzťahu k SR zastúpenej MS SR zastavil, alebo aby MS SR nepovažoval za zástupcu SR a ďalej konal len s MV SR - ako zástupcom štátu. Z petitu žaloby podľa odporcu v 1. rade vyplýva, že žalobkyňa zatiaľ v neznámej sume uplatňuje nárok na náhradu nemajetkovej ujmy. Žalovaný v 1. rade je presvedčený, že žiadny právny predpis nespája s nezákonným rozhodnutím (resp. nesprávnym úradným postupom) akúsi prezumpciu vzniku ujmy; existujú preto aj také pochybenia orgánov štátu, kde jednoducho žiadna ujma nevznikne. Pre úspešné uplatnenie nároku na náhradu nemajetkovej ujmy by bolo nevyhnutné preukázať ujmu, ktorá bola spôsobená nezákonným rozhodnutím (prípadne nesprávnym úradným postupom) a v prípade preukázania jej existencie je možné priznať náhradu nemajetkovej ujmy formou peňažného plnenia iba za tých podmienok, že samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením. Zástupca žalovanej strany na pojednávaní dňa 19.10.2016 uviedol, že intenciách usmernenia odvolacieho súdu, ktorým má súd v prejednávanej veci zvážiť príslušnosť MS SR - ako orgánu príslušného konať za štát, žalovaná uviedla nasledovné: v predmetnej veci je zrejmé, že žalobkyňa namieta jednak nezákonné rozhodnutie a to konkrétne uznesenie o začatí trestného stíhania a vznesení obvinenia, ako aj rozhodnutie súdu, ktorým bola uznaná vinnou v označenej trestnej veci. Odvolací súd konštatoval vo svojom rozhodnutí, že za nezákonné rozhodnutie možno označiť iba uznesenie o začatí trestného stíhania a vznesení obvinenia voči žalobkyni. V takomto prípade neexistuje vo veci nezákonné rozhodnutie súdu. Zo skutkových okolností je zrejmé, že žalobkyňa podala voči uzneseniu o začatí trestného stíhania a vznesení obvinenia sťažnosť, čo vyplýva jednak z príslušného trestného spisu ako aj z odpovede MV SR o predbežnom prerokovaní nároku na náhradu škody. Uvedenú sťažnosť žalobkyne voči tvrdenému nezákonnému rozhodnutiu dozorujúci prokurátor OP v Prievidzi - ako nedôvodnú zamietol. Následne podal voči žalobkyni obžalobu. Žalovaná zdôrazňuje, že v trestnej veci nebol voči žalobkyni spracovaný návrh na vzatie do väzby. S poukazom na ust. § 4 ods. 1 písm. b/ a f/ zák. č. 514/2003 Z.z. v znení novely zák. č.. 412/2012 Z. z. je určená príslušnosť jednak Generálnej prokuratúry SR ako aj MV SR konať za štát. Vzhľadom na uvedené zákonné ustanovenia je žalovaná, zastúpená MS, toho názoru, že orgánom príslušným konať za štát je GP SR a preto s týmto orgánom by mal ďalej súd konať - ako so zástupcom štátu. Na uvedenú zmenu príslušného orgánu konajúceho za štát by mal súd prihliadnuť z úradnej povinnosti. Na podporu svojej argumentácie žalovaná predkladá súdu rozsudok NS SR z 14.10.2015 sp. zn. 8Cdo 289/2014, že uplatnený nárok nemôže byť žalobkyni priznaný, keďže MS SR prerokovalo iba nárok odôvodený od rozhodovacej činnosti súdu, avšak žiadne nezákonné rozhodnutie súdu v uvedenom trestnom konaní vydané nebolo. S poukazom na ust. § 4 ods. 1 písm. b/ a f/ zák. č. 514/2003 Z. z. má žalovaná za to, že príslušným orgánom na konanie v mene štátu na strane žalovanej je Generálna prokuratúra SR. Zo skutkových okolností vyplýva, že namietané nezákonné rozhodnutie, t.j. uznesenie o vznesení obvinenia vydal orgán činný v trestnom konaní, pričom túto situáciu nezhojil ani prokurátor OP, ktorý sťažnosť žalobkyne voči uzneseniu o vznesení obvinenia - ako nedôvodnú zamietol, a podal obžalobu. Čo sa týka samotnej veci, žalovaná zotrváva na nedôvodnosti žaloby v celom rozsahu z dôvodu kumulatívneho nenaplnenia podmienok vzniku zodpovednosti za škodu v zmysle zák.č. 514/2003 Z.z.. Aj keď judikatúra v niektorých prípadoch odvodila nárok na náhradu škody z titulu rozhodnutia o obvinení, podľa žalovanej nie je možné každé vznesené obvinenie, ktoré nevyústilo v právoplatne odsudzujúci rozsudok považovať automaticky za nezákonné, ale je potrebné v konkrétnej veci prihliadnuť na osobitné okolnosti prípadu. Čo sa týka podmienky preukázania existencie škody a príčinnej súvislosti medzi tvrdeným nezákonným rozhodnutím a touto škodou, túto žalobkyňa nepreukázala. Podľa žalovanej, žalobkyňa neosvedčila a nepreukázala istotu, že pri pravidelnom behu veci, mohla dôvodne očakávať zvýšenie svojho majetku o žalovanú sumu ušlého zárobku. Výšku požadovanej nemajetkovej ujmy považuje žalovaná za neprimeranú aj vzhľadom na dĺžku prebiehajúceho trestného stíhania, ktoré trvalo zhruba 14 mesiacov. Žalobkyňa nepreukázala okolnosti pre priznanie nemajetkovej ujmy v sume 4.000 eur, nakoľko nepreukázala značnú mieru zásahu do jej osobnostných práv dôsledkom označeného

trestného stíhania. V súvislosti s tým žalovaná uvádza, že žalobkyňa už bola v minulosti právoplatne odsúdená, a teda nemožno na ňu v tomto konaní celkovo nahliadať ako na bezúhonnú osobu. Žalobkyňa takisto nepreukázala nemajetkovú ujmu v príčinnej súvislosti s trestným stíhaním na základe zhoršenia zdravotného stavu, nakoľko zdravotné problémy mala už pred vznesením obvinenia, tak ako to v priebehu konania vyplynulo aj z výpovede jej lekárky MUDr. N., ktorá odvodzovala jej zdravotné problémy najmä z nezhôd s manželom, a v dôsledku problémov s užívaním bytu, a nato nadväzujúcich súdnych konaní. Žalobkyňa nepreukázala zhoršenie vzťahov v rodine, nakoľko v súčasnosti aj z výpovede svedka, jej syna Mareka vyplynulo, že majú medzi sebou dobrý vzťah. V tejto situácii nie je možné osvojiť si záver o preukázaní poškodenia zdravia a narušenia rodinných vzťahov práve v súvislosti s trestným konaním. K výške nemajetkovej ujmy žalovaná uvádza, že túto považuje za neprimeranú aj s poukazom na prípad, ktorý bol prejednávaný Európskym súdom pre ľudské práva - prípad T. proti SR, kde sťažovateľ bol konkrétne vo väzbe 2 roky, v súvislosti s čím došlo k porušeniu jeho práv a na to mu tento súd priznal nemajetkovú ujmu 6.000 eur s poukazom, že žalobca bol vo väzbe neprimerane 2 roky. Žalovaná zdôrazňuje, že žalobkyňa v predmetnej veci nebola vo väzbe a bola stíhaná na slobode, čím boli na ňu kladené o to väčšie požiadavky preukázať značnú mieru zásahu do jej osobnostných práv. Záverom žiada žalovaná, aby súd žalobu ako nedôvodnú v celom rozsahu zamietol, zároveň si uplatňovali náhradu TK.

3. Žalovaný MV SR (pôvodne označený v žalobe) vo svojom písomnom vyjadrení zo dňa 30.10.2012 navrhuje návrh v celom rozsahu zamietnuť z toho dôvodu, že nemožno paušálne považovať za nezákonné každé vznesenie obvinenia, ktoré vyústilo v právoplatne odsudzujúci rozsudok obvineného, alebo každej trestnej veci. Je potrebné s prihliadnutím na konkrétne okolnosti daného prípadu pozorne zvážiť aj priebeh trestného konania z hľadiska vývoja dôkaznej situácie, ako aj základných zásad trestného konania (tento názor vyplýva aj z nálezu ÚS ČR sp. zn. III US 162/02). Z trestného poriadku vyplýva, že všetky strany sú si rovné, zo zákonného textu, že strany sú si v konaní pred súdom rovné možno vyvodiť, že strany vystupujú až v konaní pred súdom. Trestné stíhanie pred súdmi sa koná len na podklade obžaloby, alebo návrhu na dohodu o vine a treste, ktorú podáva prokurátor, v tomto smere je „pánom sporu“ vždy až do podania obžaloby, či návrhu na dohodu o vine a treste - prokurátor. Až po podaní obžaloby povinnosť rozhodovať samostatne všetky otázky súvisiace s ďalším konaním prechádza na súd. Vyšetrovateľ PZ nemal inú zákonnú možnosť na postup v predmetnej trestnej veci, ak nechcel postupovať v rozpore s Trestným poriadkom a tým sa sám vystaviť nebezpečenstvu možného trestného stíhania pre trestný čin zneužívania právomocí verejného činiteľa, prípadne marenia úlohy verejného činiteľa. V predmetnej veci žalovaný v 2. rade má za to, že konaním vyšetrovateľa nedošlo k žiadnemu porušeniu základných zásad trestného konania. V danej veci neboli zistené skutočnosti, ktoré by potvrdzovali resp. preukazovali nesprávny úradný postup vyšetrovateľa, dôsledkom ktorého bolo vydané predmetné rozhodnutie, v zmysle Tr. poriadku § 230 ods. 1 vykonáva dozor nad dodržiavaním zákonností pred začatím trestného stíhania a v prípravnom konaní prokurátor. Nakoľko v predmetnej veci nebolo zrušené uznesenie vyšetrovateľa - ako nezákonné, nadriadeným orgánom žalovaný v 2. rade zastáva názor, že nedošlo k žiadnemu porušeniu zákona zo strany policajných orgánov PZ.

4. Okresný súd písomným vyjadrením zo dňa 18.10.2013 adresovaným Ministerstvu vnútra SR oznámil, že na danú spornú vec sa vzťahuje § 4 ods. 1 písm. a/ Zák. č. 514/2003 Z.z. v platnom znení, o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov, podľa ktorého v mene štátu koná MS SR, a teda ďalej bude súd vo veci konať len s MS SR - ako zástupcom štátu.

5. Súd vo veci rozhodol rozsudkom 6C 142/2012-113, zo dňa 16. apríla 2014, tak že návrh zamietol, voči uvedenému rozhodnutiu podala žalobkyňa odvolanie. Krajský súd v Trenčíne uznesením 19C 565/2014-133, zo dňa 30.6.2016 rozhodnutie súdu prvého stupňa zrušil, a vec vrátil na ďalšie konanie.

6. Súd vo veci rozhodol rozsudkom 6C 142/2012-163, zo dňa 12. apríla 2017, tak že žalobkyni priznal sumu 3.646,14 eur, v prevyšujúcej časti žalobu zamietol, priznal žalobkyni nárok na náhradu trov konania vo výške 55,64%. Rozsudok Okresného súdu v Prievidzi 6C 142/2012-163, zo dňa 12. apríla 2017 nadobudol právoplatnosť 13.11.2018 - vo výroku I. a III., v spojitosti s rozhodnutím KS TN 16.Co 1/ 2017-239, zo dňa 26.9.2018.

7. Najvyšší súd Slovenskej republiky Uznesením 7Cdo 39/2019, zo dňa 25.9.2019 rozsudok Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 26.9.2018 - 16Co 1/2017 a rozsudok Okresného súdu Prievidza z 12.4.2017 - 6C 142/2012-163 zrušil a vec vrátil Okresnému súdu Prievidza na ďalšie konanie.

8. Súd vo veci vykonal doplnené dokazovanie a to výsluchom účastníkov konania, písomným vyjadrením MV SR - č.l. 16, písomným vyjadrením MS SR - č.l. 21, oznámenie o výsledku predbežného prerokovania nároku na náhradu škody MS SR - č.l. 46, predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody MV SR - č.l. 47, lekárska správa MUDr. J. - č.l. 65, rozkaz o uložení sankcie za priestupok - č.l. 72, rozhodnutie Obvodného úradu Prievidza - č.l. 74, mailová korešpondencia s JUDr. Macháčkovou - č.l. 96, príjmové doklady - č.l. 98, pripojenými spismi OS Prievidza č.k. 15Er 357/09, 13P 694/09, 2T 271/09, ČVS: ORP 401/03 ,výsluchom svedka MUDr. N. E., Mgr. X. A., E. C., G. K., C. K. a potvrdením o náhrade škody - č.l. 152-154, Uznesením OS Prievidza z 6C 27/2019-293, zo dňa 23.12.2019, vyjadrením žalovaného GP SR - č.l. 304, písomnými vyjadreniami právneho zástupcu žalobkyne, na základe čoho mal zistený tento skutkový a právny stav:

9. Uznesením ČVS: ORP 1559/1/OSV-PD/09, zo dňa 23.9.2009, bolo voči žalobkyni začaté stíhanie z prečinu porušovania domovej slobody - podľa § 194 ods. 1 Tr. zákona, vo veci bola podaná obžaloba, OS Prievidza vydal vo veci 2T 271/09 Trestný rozkaz dňa 31.12.2009 - voči ktorému žalobkyňa podala odpor. Rozsudkom OS Prievidza 2T 271/09, zo dňa 14.5.2010 bola žalobkyňa uznaná za vinnú. Rozsudkom KS v Trenčíne 23To 104/2010, zo dňa 25.11.2010 bol prvostupňový rozsudok zrušený v celom rozsahu, a žalobkyňa bola oslobodená spod obžaloby - pretože skutok nie je trestným činom.

10. Súd z výpovede svedkyne MUDr. N. E. mal zistené, že žalobkyňa je jej pacientka od r. 1999. Od r. 2000 ju opakovane navštívila s problémami, ktoré vyúsťovali z konfliktov v manželstve, v dôsledku čoho jej bola nasadená liečba a doporučená psychologická a psychiatrická konzultácia. Následne na doporučenie psychológa bola navrhnutá PN. V roku 2009 v čase, keď navrhovateľka bola PN z dôvodu pracovného úrazu, bola svedkyňa dotazovaná pracovníkmi polície, či je navrhovateľka schopná prevozu a výsluchu. Svedkyňa má za to, že problémy, ktoré so žalobkyňou riešila vyplývali z nezhôd medzi manželmi, neskôr z nezhôd, ktoré vyplývali s užívaním bytu.

11. Z výsluchu svedka Mgr. X. A. súd mal zistené, že žalobkyňu poznal v súvislosti s trestným konaním a to keď sa dlhodobo nedostavovala na výsluch z dôvodu PN. Túto situáciu chcel odkonzultovať s jej ošetrujúcou lekárkou MUDr. N., ktorá uviedla, že žalobkyňa je výsluchu schopná, ktorý sa následne realizoval a je pravda, že v tom čase z dôvodu zabezpečenia výsluchu uvažoval aj o väzbe. Nepamätal si akým spôsobom bola dopravená žalobkyňa do ambulancie MUDr. N.. K ostatným veciam, z dôvodu, že išlo o 4 roky starú vec, si nevedel spomenúť.

12. Z výsluchu svedka E. C. - kamaráta žalobkyne, mal súd zistené, že vedel o jej problémoch s bývalým manželom a preto, že v r. 2009 počas 8 mesiacov nemala kde bývať, tak jej poskytol ubytovanie v jeho trojizbovom byte, v ktorom býval on a jeho dve deti. V tom čase vedel o jej problémoch intenzívnejšie. Synom sa venovala tak, že im prala, varila, nosila stravu. Deti za ňou do jeho bytu nechodili, pretože nechcela, aby synovia a jej bývalý manžel vedeli, kde ona býva. Potom si našla bývanie. Čas, ktorý prežila u neho hodnotí ako obdobie, v ktorom prežívala psychickú traumu a to preto, že sa nemohla starať o svoje deti. Obaja jej synovia navštevovali strednú školu, potrebovali lepšiu starostlivosť, psychické problémy vyúsťovali do toho, že jej začali vypadávať vlasy. Počas tohto obdobia s ňou svedok strávil jednu dovolenku v Chorvátsku. Svedok potvrdil skutočnosť, že vyhľadala odbornú pomoc. Po tom, ako sa z jeho bytu odsťahovala nevedel uviesť, ako sa s ňou situácia vyvíjala aj keď boli v telefonickom kontakte - riešili iné veci, nie jej problémy, ktoré mala s bývalým manželom a jej deťmi. Situáciu ohľadom návštevy polície znášala zle, prejavovalo sa to tak, že mala hlavu smútku, plakala.

13. Z výsluhu svedka G. K. - syna žalobkyne mal súd zistené, že na základe dohody sa žalobkyňa odsťahovala. Keď sa z bytu odsťahovala, zabezpečovala jeho starostlivosť tak, že mu nosila stravu a čisté prádlo. V byte kde bývala ju nenavštevoval, lebo tam býval cudzí muž s deťmi. Svedok potvrdil, že žalobkyňa mala zdravotné problémy v súvislosti s rozvodovým konaním.

14. Z výsluchu svedka MUDr. P. J. mal súd zistené, že si nepamätá konkrétnejšie na vyšetrenie žalobkyne vzhľadom k tomu, že ide o lekársky nález starý 3 roky, a denne vyšetrí 20-30 ľudí. Nevedel uviesť ani z čoho vyplývali psychické problémy žalobkyne nakoľko on vo svojej praxi diagnostikuje

ochorenie a neskúma jeho príčinu. Znalec uviedol, že za psychosociálny fakt možno pokladať aj trestné konanie.

15. Z výsluchu svedka C. K. - syna žalobkyne mal súd zistené, že od času kedy bola podaná obžaloba, a žalovaná bola odsúdená, tak sa v byte nezdržiavala (od roku 2009 - asi), vtedy nastúpil na VŠ, v byte trávil čas v týždni od štvrtka do nedele, keď tam bol napr. v piatok, klopali opakovane policajti na dvere, či tam matka nie je. Ona sa tam nezdržiavala. Stretával sa s ňou len vtedy, keď priniesla jedlo pred vchod resp. oblečenie na opratie. Žalobkyňa sa v byte nezdržiavala z dôvodu trestného stíhania. Táto situácia bola od rozvodu, kedy sa neznášali s otcom, neznášajú sa doteraz. Otec tam býval na striedačku, raz tam bol, raz nebol. Keby takáto situácia nebola, mama by deti nebola dobrovoľne opustila. Ľudia sa o nich zaujímali z toho dôvodu, že často tam chodili policajti. Konštatovali, že policajti chodia k ním častejšie ako poštár. Cítil sa nepríjemne, keď mu kamaráti ukazovali klepetá rukami, t. z. že už mamu berú - v tom zmysle, že už si idú po ňu. Rovnako tak otec, keď prišla sociálna pracovníčka do bytu, povedal, že matka je odsúdená a nemá na deti nárok. Od žalobkyne vie, že v čase keď bola PN ju policajti chceli zobrať do Žiliny do väzby. Bol z toho rozčarovaný, rozhnevaný, pretože nevedel, či konkrétne toto je prípad na väzbu. Žalobkyňa sa o deti starala poskytovala stravu, oblečenie, posielala peniaze, výživné a hlavne ho hnevalo to, že sa s ňou stretával vonku mimo bytu, v ktorom vyrastal. V tom čase matka bývala unavená, mávala migrénu, brala ibuprofén. Keď prišiel podací lístok zo súdu, videl na jej tvári, že ide o správu, ktorá ju nie veľmi potešila. Bola to pre ňu stresujúca vec. Bola utrápená z toho všetkého, nešťastná, že nemôže byť s deťmi. V tom čase bývala u kamaráta, svedok tam za ňou nechodil. Išlo o p. E. C.. Domnieva sa, že u neho bývala. Fungovali s bratom ako normálna rodina. Keď prišiel zo školy bolo navarené, spoločne sa najedli. Rozprávali sa, prípadne večer si pozreli spolu film. „Keď nastala táto situácia, tak sme vlastne zostali s bratom sami, ja ako plnoletý a brat ešte ako maloletý“. Matka má priateľskú, veselú, kamarátsku povahu, dá sa jej zdôveriť. V súdenom čase už nebola taká kamarátska, energická, bolo vidno, že ju tá situácia s otcom vyčerpáva. Menej sa rozprávala, viac spala, bola unavená. Svedok mal vedomosť, že matka bola právoplatne odsúdená. Situácia keď matka bola právoplatne odsúdená sa ich dotkla. Tým, že musela opustiť byt, kde zostal on s bratom. Nepríjemná bola aj reakcia susedov. Má za to, že tieto veci odsúdenia sa s ním aj s matkou stále nesú. Svedok nevnímal obdobie rozdielne medzi tým, kedy bola právoplatne odsúdená a kedy bola oslobodená spod obžaloby. On to vníma ako celé jedno obdobie. Matka odišla z bytu nie z dôvodu civilného rozhodnutia o vypratanie bytu, ale z dôvodu trestného stíhania. Myslel si, že mama aj napriek zákazu tam bude s nimi môcť bývať, lebo takáto situácia bola aj obrátene voči otcovi a ten s nimi v byte býval, preto si myslel, že to bude umožnené aj mame. Vie, že mama bola právoplatne v trestnom konaní odsúdená, avšak nevie za aký trestný čin, bolo to v r. 2009.

16. Žalobkyňa prostredníctvom svojho právneho zástupcu podaním zo dňa 23.2.2012 požiadala Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky o predbežné prerokovanie svojho nároku, ktorého sa domáhal v tomto konaní. Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky v liste adresovanom právnemu zástupcovi navrhovateľa dňa 20.7.2012 uviedlo, že žiadosť žalobkyne bola predbežne prerokovaná v zmysle § 15 ods. 1 Zákona č. 514/2003 Z.z., pričom žiadosti nebolo vyhovené z dôvodu, že nebolo preukázané splnenie zákonných predpokladov vzniku nároku na náhradu škody.

17. Žalobkyňa prostredníctvom svojho právneho zástupcu požiadala Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky o predbežné prerokovanie svojho nároku, ktorého sa domáhal v tomto konaní. Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky v liste adresovanom právnemu zástupcovi žalobkyne dňa 30.10.2012 uviedlo, že žiadosť žalobkyne bola predbežne prerokovaná v zmysle § 15 ods. 1 Zákona č. 514/2003 Z.z., pričom žiadosti nebolo vyhovené z dôvodu, že ju považuje za nedôvodnú.

18. Po opätovne vykonanom dokazovaní po zrušení rozsudku súdu prvého stupňa NS SR žalobkyňa trvala na podanej žalobe a uplatnenom nároku v celom rozsahu. Súd najskôr uznesením sp. zn. 6C 27/2019, zo dňa 23.12. 2019 rozhodol o tom, že v mene SR bude v tomto konaní ďalej konať s Generálnou prokuratúrou SR, s ohľadom na právny názor vyslovený NS SR, sp. zn. 7Cdo 39/2019, zo dňa 25.9. 2019. Podľa NS SR a ustálenej rozhodovacej praxe účinnosťou zákona č. 412/2012 Z.z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 514/2003 Z.z. došlo k zvýrazneniu postavenia prokurátora v trestnom konaní s dôrazom na význam jeho rozhodnutia o podaní obžaloby príslušnému súdu z hľadiska určenia orgánu oprávneného konať za štát vo veci náhrady škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím podľa zákona č. 514/2003 Z.z.. Právna úprava obsiahnutá v § 45 ods. 1 písm. f/ citovaného zákona, ako kritérium na určenie konania Generálnej prokuratúry SR v mene štátu, vo veci náhrady škody podľa tohto

zákona neustanovuje, že prokurátor nezákonné rozhodnutie vydal, ale že škodu spôsobil v trestnom konaní. Preto je určujúce aj v danej veci, že v trestnom konaní, ktoré sa neskončilo právoplatným odsúdením obžalovanej, prokurátor podal v trestnej veci obžalobu a orgánom konajúcim v mene štátu, vo veci náhrady škody podľa § 4 ods. 1 písm. f/ zákona č. 514/2003 Z.z. v znení zákona č. 412/2012 Z.z. je od 1.1.2013 vždy Generálna prokuratúra SR (8Cdo 289/2014, 3Cdo 116/2017, 4Cdo 183/2009 a podobne).

19. Generálna prokuratúra SR - ako orgán konajúci za štát v písomnom podaní z 5.2. 2020 uvádza, že orgány činné v trestnom konaní konali v predmetnej trestnej veci v súlade so zákonom a povinnosťami v zmysle Trestného poriadku. Za nezákonné nemôže byť automaticky považované každé začatie trestného stíhania, resp. každé vznesenie obvinenia, ktoré neviedlo k právoplatnému odsúdeniu obvineného, resp. obžalovaného bez posúdenia a zohľadnenia osobitosti prípadu. V trestnej veci v čase vydania uznesenia o vznesení obvinenia a aj v čase podania obžaloby boli splnené všetky predpoklady na takýto postup. V tomto čase bol právoplatný rozsudok OS PD, sp. zn. 12C 65/2004, zo dňa 29.4.2008, právoplatný 15.1.2009 a vykonateľný 16.2. 2009, na základe ktorého bola žalobkyňa povinná sa z bytu vysťahovať bez bytovej náhrady. Bolo preto dôvodné domnievať sa, že obvinená sa dopustila trestného činu -neoprávneného zásahu do práv k predmetnému bytu. Nemožno hovoriť o svojvôli orgánov činných v trestnom konaní, keď bola podaná obžaloba (viď nález ÚS SR 163/2003 z 13.11. 2013, rozsudky ESĽP vo veci Lavrechov proti ČR - sťažnosť č. 57404/08 zo dňa 20.6.2013, Beyeler proti Taliansku č. 33202/96 a iné). V danej veci až v priebehu konania pred súdom došlo k zmene situácie tým, že dodatočne došlo k zrušeniu a zmene rozsudkov súdov, ktorým bola žalobkyňa - ako obvinená, zaviazaná vysťahovať sa z bytu bez bytovej náhrady. Aj keď v danej veci ide o objektívnu zodpovednosť, táto nemôže byť vnímaná ako absolútna a musia existovať výnimky z tejto zodpovednosti. Žalobkyňa nepreukázala ani príčinnú súvislosť medzi údajnou škodou a nesprávnym úradným postupom. Žalobkyňa nepreukázala, že jej vznikla škoda zaplatením trov právnej pomoci v trestnom konaní v uplatnenom rozsahu 539,71 eur a taktiež suma 150,- eur zaplatením odmeny spoločnosti Rokko Invest s.r.o. za právne služby. Žalobkyňa nijakým spôsobom nepreukázala, že postupom orgánov činných v trestnom konaní vznikli nepriaznivé následky v jej súkromnom živote prípadne v spoločenskom živote. Priznanie nemajetkovej ujmy pritom nemôže vychádzať iba z abstraktných tvrdení a subjektívnych pocitov žalobkyne. Keďže žalobkyňa nepreukázala existenciu nesprávneho úradného postupu a existenciu nezákonného rozhodnutia zo strany žalovaného, nepreukázala existenciu nemajetkovej ujmy a nadväzne príčinnú súvislosť medzi škodou, a nesprávnym úradným postupom, neuniesla tak dôkazné bremeno, preto žiada žalobu zamietnuť.

20. Žalobkyňa v písomnom vyjadrení z 29.6.2020 uvádza, že v trestnej veci Krajský súd rozhodol o oslobodení žalobkyne z dôvodu, že skutok nie je trestným činom. Od počiatku mali orgány činné v trestnom konaní vedieť, že sa nejedná o trestný čin a nemalo vôbec začať trestné konanie. Poukázala na odôvodnenie rozhodnutia KS TN vo veci 23To 104/2010.

21. Podľa § 3 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 514/2003 Z.z.“) štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci, okrem tretej časti toho zákona, pri výkone verejnej moci a) nezákonným rozhodnutím, b) nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody, c) rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, alebo d) nesprávnym úradným postupom.

22. Podľa § 4 ods. 1 písm. f) citovaného zákona, vo veci náhrady škody, ktorá bola spôsobená orgánom verejnej moci podľa § 3 ods. 1, koná v mene štátu Generálna prokuratúra SR, ak škodu spôsobil štátny orgán podľa osobitného predpisu v občianskom konaní, v trestnom konaní, alebo v správnom konaní.

23. Podľa § 6 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. ak tento zákon neustanovuje inak, právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím- možno uplatniť iba vtedy, ak právoplatné rozhodnutie, ktorým bola škoda spôsobená, bolo zrušené alebo zmenené pre nezákonnosť príslušným orgánom. Súd, ktorý rozhoduje o náhrade škody, je viazaný rozhodnutím tohto orgánu.

24. Podľa § 9 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. štát zodpovedá za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Za nesprávny úradný postup sa považuje aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon, alebo vydať rozhodnutie zákonom ustanovenej lehote, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone

verejnej moci, zbytočné prieťahy v konaní, alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb.

25. Podľa § 17 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. uhrádza sa skutočná škoda a ušlý zisk, ak osobitný predpis neustanovuje inak.

26. Podľa § 17 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. v prípade, ak iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím, alebo nesprávnym úradným postupom, uhrádza sa aj nemajetková ujma v peniazoch, ak nie je možné uspokojiť ju inak.

27. Podľa § 17 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z.z. výška nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa odseku 2 sa určuje s prihliadnutím najmä na a) osobu poškodeného, jeho doterajší život a prostredie, v ktorom žije a pracuje, b) závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k nej došlo, c) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v súkromnom živote, d) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v spoločenskom uplatnení.

28. Podľa § 18 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. náhrada škody zahŕňa aj náhradu trov konania, ktoré poškodenému vznikli v konaní, v ktorom bolo vydané nezákonné rozhodnutie, alebo rozhodnutie o treste, o ochrannom opatrení, alebo rozhodnutie o väzbe, zatknutí a inom pozbavení osobnej slobody, alebo vykonané zadržanie a v konaní, v ktorom bolo rozhodnutie zrušené, alebo bolo trestné stíhanie zastavené, alebo v ktorom bola vec postúpená inému orgánu.

29. Po zrušení ostatného rozsudku súdu prvého stupňa, súd riadiac sa právnym názorom dovolacieho súdu riešil najskôr otázku určenia orgánu konajúceho za štát a rozhodol, že v zmysle § 4 ods. 1 písm. f) zákona č. 514/2003 Z.z., v predmetnej veci je takýmto orgánom Generálna prokuratúra. V trestnom konaní, ktoré sa neskončilo právoplatným odsúdením obžalovanej, pričom obžaloba bola prokurátorom podaná, je oprávneným orgánom od 1.1.2013 Generálna prokuratúra. Len pre úplnosť súd dáva do pozornosti rozhodnutia NS SR k tejto právnej otázke, pričom ide o ustálenú rozhodovaciu prax dovolacieho súdu - uznesenie NS SR 6Cdo 206/2019 zo dňa 22.4. 2020; NS SR 5Cdo 60/2017, zo dňa 27.2.2019.

30. Žalobkyňa protiprávne konanie štátu videla v tom, že orgán činný v trestnom konaní vydal nezákonné rozhodnutie - uznesenie zo dňa 23.9.2009 - ČVS: ORP-1559/1-OVS-PD-2009, ktorým začalo trestné stíhanie navrhovateľky a v tom, že Rozsudkom OS Prievidza 2T 271/09, bola žalobkyňa uznaná za vinnú. Rozsudkom KS v Trenčíne 23To 104/2010, zo dňa 25.11.2010, bol prvostupňový rozsudok zrušený v celom rozsahu a navrhovateľka bola oslobodená spod obžaloby, pretože skutok nie je trestným činom. Zároveň žalobkyňa namietala nesprávny úradný postup orgánov činných v trestnom konaní, pretože sa voči nej viedlo trestné konanie a v tom čase chýbal základný znak trestného činu - protiprávnosť jej konania.

31. Vo vzťahu k náhrade škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, základné podmienky vzniku nároku na náhrady škody stanovuje § 6 ods. 1 Zák.č. 514/2013 Z.z. a to jednak tým, že stanovuje ako predpoklad na náhradu škody (mimo iného) vydanie nezákonného rozhodnutia a ďalej jeho zrušenie pre nezákonnosť príslušným orgánom. Tieto podmienky sú splnené iba vtedy, ak je vydané rozhodnutie následne zrušené práve z dôvodu nezákonnosti a iba na to príslušným orgánom. Z takéhoto zrušujúceho rozhodnutia potom musí byť dôvod zrušenia skoršieho rozhodnutia (jeho nezákonnosť) zrejmý. Rozhodovacia prax súdov však už opakovane vyjadrila, že zákon č. 514/2003 Z.z. výslovne neupravuje nárok na náhradu škody - v prípade oslobodenia obžalovaného spod obžaloby. Ide o špecifický prípad zodpovednosti za škodu spôsobenú začatím a vedením trestného stíhania, pri ktorom treba vychádzať z analogického výkladu najbližšej úpravy, a to úpravy zodpovednosti za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím. Rovnaký význam, ako zrušenie právoplatného uznesenia o vznesení obvinenia pre nezákonnosť má v tomto zmysle tiež zastavenie trestného stíhania, alebo oslobodenie spod obžaloby. Skutočnosť, že nedošlo k zrušeniu rozhodnutia, ktorým sa začína trestné stíhanie, na tom nič nemení. Podstata nároku na náhradu škody sa totiž v tomto prípade neviaže na nesprávnosť postupu orgánov činných v trestnom konaní pri začatí trestného stíhania, ale na samotný výsledok trestného stíhania.

32. V danej veci ide o nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím a nie náhradu škody za nesprávny úradný postup v situácii, keď žalobkyňa - ako obžalovaná bola rozsudkom KS TN 23To 104/2010, zo dňa 25.11. 2010 spod obžaloby prokurátora oslobodená, pretože skutok nie je trestným činom. V odôvodnení odvolacieho súdu sa konštatuje, že ak súdy v občianskom konaní dospeli k záveru o nemožnosti vykonania exekúcie - vypratania predmetného bytu obžalovanou, nemožno prostriedkami trestného práva súčasne postihnúť obžalovanú za to, že by predmetný byt, ktorého bola stále vlastníčkou, protiprávne užívala ako byt iného. Tak, ako súd uvádzal už vo svojom predchádzajúcom rozsudku, je namieste aj na tomto mieste poukázať na okolnosti trestnej veci, z ktorej žalobkyňa uplatňuje nárok na náhradu škody. Súd prisvedčuje právnemu názoru žalovaného, že za škodu spôsobenú v trestnom konaní, ktoré skončilo oslobodením spod obžaloby, zodpovedá štát, za ktorý koná GP /viď rozhodnutie NS SR 8Cdo 289/2014, zo dňa 14.10. 2015/, avšak uvedené nemôže platiť absolútne bez zreteľa na okolnosti každej jednotlivej veci. Z obsahu pripojeného trestného spisu je zrejmé, že v čase, keď bolo vydané uznesenie o vznesení obvinenia obvinenej Evy K., dňa 23.9.2009, bol skutočne právoplatný rozsudok súdu OS Prievidza 12C 65/2004, zo dňa 29.4.2008, právoplatný dňa 15.1.2009 a vykonateľným dňa 16.2.2009, v spojitosti s rozsudkom KS Trenčín, sp. zn. 17Co 148/2008, zo dňa 16.12.2008, ktorým bola obvinená zaviazaná sa vysťahovať bez poskytnutia bytovej náhrady. V tomto čase bolo podľa názoru súdu dôvodné začatie trestného stíhania a aj vznesenie obvinenia, pokiaľ sa žalobkyňa v byte zdržiavala, čoho dôkazom je i prebiehajúce exekučné konanie o to viac, že prvostupňovým rozsudkom došlo k zmene skoršieho rozhodnutia, ktoré žalobkyňu oprávňovalo byt užívať. Je to preto, že súdne rozhodnutie vo veci 12C 65/2004, zo dňa 29.4.2008 bolo vydané až po tom / v dôsledku povolenej obnovy konania/, čo práve na základe predchádzajúceho súdneho rozhodnutia v tej istej veci 12C 65/2004, zo dňa 21.9.2005, právoplatným v spojitosti s rozsudkom KS Trenčín, zo dňa 13.4.2006 sa stala nájomkyňou bytu žalobkyňa a práve na základe tohto práva nadobudla aj vlastníctvo k bytu zmluvou o prevode vlastníctva k bytu - dňa 25.10. 2006. Išlo o zložitý právny stav, keď aj po 16.2.2009 v prospech žalobkyni svedčalo jednak vlastnícke právo na základe kúpnej zmluvy a na druhej strane ju zaväzovalo súdne rozhodnutie o vypratаní bytu. Bolo preto dôležité, ako vyhodnotí orgán vznášajúci obvinenie tieto zložité skutkové a právne vzťahy. Žalobkyňa sa mala podľa uznesenia o vznesení obvinenia dopustiť trestného činu neoprávneného zásahu do práv k predmetnému bytu, ktorý skutok bol správne ohraničený časovým obdobím do 4.12.2009, kedy bol povolený odklad exekúcie. Ak dňa 4.12.2009 bolo právoplatne rozhodnuté o odklade exekúcie a v tomto rozhodnutí bola jednoznačne spochybnená povinnosť žalobkyni - ako obvinenej vypratať predmetný byt a to aj za žalované obdobie, a ktoré rozhodnutie upozorňovalo aj na prebiehajúce súdne konanie o neplatnosť zmluvy o nadobudnutí vlastníctva žalobkyni k predmetnému bytu, vyšli najavo také okolnosti, ktoré bránili súdu rozhodnúť vo veci vydaním trestného rozkazu dňa 31.12.2009 a následne vydaním odsudzujúceho rozsudku dňa 14.5.2010. Kým od začiatku exekučného konania po rozhodnutie súdu o odklade exekúcie mohli vyšetrovacie orgány a prokuratúra uzavrieť, že žalobkyňa sa dopustila trestného činu neoprávneného zásahu do práv bytu, vzhľadom na všetky okolnosti, a predovšetkým stále trvajúci a právoplatný rozsudok civilného súdu, ktorý ju zaväzoval byt vypratať, po tomto čase, teda po 4.12.2009, už trestný súd musel mať pochybnosti o dôvodnosti trestného stíhania, teda o tom, či žalobkyňa v súbehu s jej vlastníckym právom bola povinná byt aj za žalované obdobie vypratať, alebo nie. Z obsahu trestného spisu vyplýva, že žalobkyňa sa ako obžalovaná bránila práve týmito skutočnosťami, podporenými aj tým, že konanie, ktorým sa jej bývalý manžel domáhal neplatnosti zmluvy, ktorou nadobudla vlastníctvo k bytu bolo ukončené zamietnutím žaloby, avšak z dôvodu procesných nedostatkov - viď rozsudok OS Prievidza sp.zn. 5Co 32/2009, právoplatný 28.10.2009. Správne potom odvolací súd v trestnej veci pri zrušení prvostupňového rozsudku tento zrušil a konštatoval, že obvinená bola stále vlastníkom bytu. Uvedené však mohol konštatovať odvolací súd až po tom, čo došlo k právoplatnému odkladu exekúcie do skončenia konania prebiehajúceho vo veci 9C 206/2009, kde až rozsudkom zo dňa 15.6.2010, právoplatným 18.8.2010 bolo rozhodnuté, že kúpna zmluva, ktorou žalobkyňa nadobudla vlastníctvo k bytu je neplatná. Do tejto doby svedčalo v prospech žalobkyni jej vlastnícke právo, ktoré ju mohlo oprávňovať byt užívať, pretože účinky neplatnosti zmluvy nastali až právoplatnosťou tohto rozsudku.

33. Uvedené súd konštatuje len na dokreslenie zložitosti právnej situácie, ktorá bola prítomná v čase prípravného konania a v čase podávania obžaloby. Na právnom závere o objektívnej zodpovednosti štátu za výsledok trestného konania, ktoré skončilo aj v danej veci oslobodením spod obžaloby však tieto okolnosti nemôžu mať žiaden vplyv. Tak, ako niekoľkokrát konštatoval NS SR vo viacerých dovolacích konaniach, predovšetkým aj ÚS SR - vo veci I.ÚS 320/2016 zo dňa 7.7. 2016, uvádza súd aj v tejto veci nasledovné: nárok na náhradu škody spôsobenej začatím trestného stíhania sa posudzuje ako nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím. Rozhodujúcim meradlom

opodstatnenosti začatia trestného stíhania je neskorší výsledok trestného stíhania a pre posúdenie nezákonnosti rozhodnutia, resp. postupu orgánu činného v trestnom konaní, nie je rozhodujúce, ako orgány vyhodnotili pôvodné podozrenie, ale to, či sa ich podozrenie v trestnom konaní potvrdilo. Ak bolo trestné stíhanie zastavené, alebo obvinený bol spod obžaloby oslobodený, okrem iného aj z dôvodu, že skutok nie je trestným činom, uznesenie, ktorým bolo obvinenie vznesené a aj záväzný pokyn prokurátora sú vždy nezákonné a zasahujúce do základných práv jednotlivca. Od publikovania judikátu R 37/2014 sa rozhodovacia prax najvyššieho súdu ustálila tom, že vtedy, keď došlo k zastaveniu trestného stíhania, alebo k oslobodeniu spod obžaloby, treba s prihliadnutím na konkrétne okolnosti a dôvody vychádzať z toho, že občan čin nespáchal, a že trestné stíhanie proti nemu nemalo byť začaté. Nárok na náhradu škody sa preto posudzuje ako nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím. Rozhodujúcim meradlom zákonnosti začatia a vedenia trestného stíhania je neskorší výsledok trestného konania (8Cdo 177/2017, z 26.1. 2019).

34. Vzhľadom na uvedené preto súd dospel k záveru, že oslobodením spod obžaloby v trestnom konaní v štádiu konania pred súdom z dôvodu, že skutok nie je trestným činom, došlo k vydaniu nezákonného rozhodnutia a za štát v tejto veci koná GP SR. Vzhľadom na doterajší priebeh konania a zmenu právnej úpravy zákona č. 514/2003 Z.z., v priebehu tohto súdneho konania, keďže žalobkyňa podala žiadosti o predbežné prerokovanie nárokov na iné štátne orgány, ktoré jej žiadosti nevyhoveli, vzhľadom k tomu, že GP SR aj v tomto konaní jednoznačne vyjadruje vôľu nevyhovieť nárokom žalobkyne (viď jej písomné stanovisko a vyjadrenie na pojednávaní), nebráni súdu rozhodnúť o nároku žalobkyne na náhradu škody aj bez podanej žiadosti o prerokovanie nároku priamo na GP SR.

35. Vychádzajúc z uvedeného, súd po doplnení dokazovania a rešpektujúc právny názor dovolacieho súdu a predtým odvolacieho súdu dospel k záveru, že štát voči žalobkyni zodpovedá za nezákonné rozhodnutie podľa § 6 zák.č. 514/2003 Z.z. a preto žalobkyni by vznikol nárok na náhradu škody - podľa ustanovenia § 18 ods. 1 Zák.č. 514/2003. Žalobkyňa si v konaní uplatnila náhradu škody vo výške 685,85 eur, ktorá pozostávala z nákladov právnej pomoci vo výške 539,71 eur uhradených AK JUDr. C., avšak súd mal preukázané z vyjadrení JUDr. C., zo dňa 5.3.2013, že v trestnom konaní, v ktorom zastupovala žalobkyňu, žalobkyňa jej žiadnu zálohu neposkytla. Je teda preukázané, že žalobkyni žiadna materiálna ujma z titulu vyplatených trov právneho zastúpenia JUDr. C. nevznikla. Žalobkyňa preto neuniesla dôkazné bremeno a nepreukázala v tejto časti oprávnenosť svojho nároku, a to v časti existencie vzniknutej škody v príčinnej súvislosti s hore uvedeným nezákonným rozhodnutím. Čo sa týka uplatnenej sumy 150 eur, ktorú mala zaplatiť firme Rokko Invest s.r.o., za spracovanie odvolania, súd opätovne ani v tejto časti uplatnený nárok žalobkyni nepriznal z dôvodu, že uvedená spoločnosť nie je oprávnená poskytovať právne služby, prípadne zaplatená odmena nemôže byť trovami konania. Trovy obhajoby z titulu trov právneho zastúpenia môžu byť tvorené len právnym zastúpením advokáta. Z uvedeného preto súd v časti nároku na náhradu škody považoval návrh za nedôvodný a zamietol ho.

36. Žalobkyňou uplatnená suma vo výške 146,14 eur - ako ušlá mzda žalobkyni súdom bola priznaná, pretože žalobkyňa preukázala ušlý zárobok za účasť na šiestich úkonoch po 24,36 eur - priemerný zárobok z HBP a.s. Prievidza /výsluch na polícii 3x, 1x preštudovanie vyšetrovacieho spisu, účasť na pojednávaní 1x OS Prievidza, 1x KS Trenčín/. Z tohto dôvodu preto súd v časti nároku na náhradu škody považoval nárok za preukázaný a dôvodný, preto v tejto časti žalobe vyhovel.

37. Žalobkyňa sa okrem náhrady škody spočívajúcej v náhrade trov obhajoby, nákladov za spracovanie odvolania a ušlej mzdy domáhala aj náhrady nemajetkovej ujmy vo výške 4.000 eur, ktorej dôvodnosť odvodzovala od toho, že počas celého trestného konania žila v strese. Ďalej tvrdila, že napriek zásade prezumpcie neviny väčšina obyvateľov sa touto zásadou neriadi a boli náchylní veriť, že trestný čin spáchala, týmto obdobím trpeli najviac deti a to preto, že v čase ich dospievania netrávila spolu s nimi čas v ich domácnosti. Všetky dôsledky kladie za vinu OS Prievidza za to, že čo mal riešiť prvé tak to riešil posledné. Z bytu sa vysťahovala, žije v podnájme, je bezdomovec. Jej zlý psychický stav riešila návštevou psychiatrickej ambulancie, psychická trauma sa prejavila výrazne oznámením polície, že ju chcú zobrať do väzby. Z hľadiska posúdenia uvedených tvrdení žalobkyne, bolo predovšetkým podstatné vyriešiť otázku vyplývajúcu z § 17 ods. 2 zák.č. 514/2003 Z.z., podľa ktorého predpokladom na priznanie nemajetkovej ujmy v peniazoch je skutočnosť, že samotné konštatovanie porušenie práva nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Súd pri posudzovaní tohto nároku vychádzal zo záveru nadriadeného súdu, ktorý v zrušujúcom uznesení uviedol, že rozhodnutie KS v Trenčíne 23To 104/2010, zo dňa 25.11.2010 v zásade nie je

možné vnímať ako dostatočné zadosťučinenie. Preto sa súd vzhľadom k záverom nadriadeného súdu opätovne zaoberal výškou náhrady nemajetkovej ujmy s prihliadnutím na spôsobenú ujmu, následky a dĺžku a okolnosti trestného stíhania, z dôvodu, že žalobkyňa bola počas celého trestného konania vystavená stresu, úzkosti a došlo k zhoršeniu jej zdravotného stavu, čo vyplýva zo svedeckých výpovedí, predovšetkým E. C., G. K., C. K. a z lekárskej správy týkajúcej sa zdravotného stavu žalobkyne. Súd v tejto časti rozhodol tak, že navrhovateľke priznal náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 3.500 eur a to aj z dôvodu, že žalobkyňa v konaní súdu aj ďalšou výpoveďou svedka C. K. (syna žalobkyne) preukázala, že ujma, ktorú súdu zdokumentovala jej vznikla v prevažnej časti v priamej príčinnej súvislosti s trestným stíhaním resp. v dôsledku hrozby rozhodnutia o väzbe. Žalobkyňa preukázala príčinnú súvislosť medzi časťou nemajetkovej ujmy s trestným stíhaním, pretože sama vo svojej výpovedi uviedla, čo potvrdili aj jej synovia, že sa stretli s negatívnymi reakciami susedov, rodiny, pracovného kolektívu. Vzťahy s deťmi boli dobré, avšak v čase keď jeden zo synov bol maloletý a druhý plnoletý nemohla im zabezpečovať celodennú osobnú starostlivosť a stráviť s nimi obdobie ich dospievania (nutnosť vysťahovať sa z bytu z dôvodu, že jej hrozilo odsúdenie, že neoprávnene užíva predmetný byt). Rovnako tak súdu preukázala, že mala psychické problémy aj v súvislosti s trestným stíhaním - bola vystavená stresu úzkosti. V konaní bolo preukázané, že týmito psychickými problémami trpela aj pred obvinením, ale zhoršila sa jej situácia od podania obžaloby, t.j. od 23.9.2009 do oslobodzujúceho rozhodnutia Krajského súdu v Trenčíne, zo dňa 25.11.2010, pričom toto obdobie trvalo viac ako jeden rok. Pokiaľ ide o argumentáciu žalovaného, že žalobkyňa mohla mať stres a stav úzkosti aj z dôvodu predchádzajúceho trestného konania, resp. prebiehajúcich občianskych konaní a exekúcii, súd udáva, že vnútorné pocity stresu, úzkosti a nepokoja nie sú nijako merateľné a je len logické, že v situácii, v ktorej sa žalobkyňa nachádzala jej začaté a pretrvávajúce trestné konanie tieto pocity len zintenzívnili. Súd berie zreteľ na to, že išlo o ženu, matku dvoch detí, ktorej trestné stíhanie zasiahlo do jej práva na súkromie v období po rozpade jej manželstva, trestné konanie teda zasiahlo výrazne do práva na vedenie rodinného života so svojimi deťmi bez toho, aby ona a jej deti boli vystavené vonkajším prejavom v súvislosti s trestným stíhaním (hrozba väzobného stíhania, neustále kontaktovanie žalobkyne políciou za účelom jej výsluchu, zisťovanie zdravotného stavu a podobne). Ako konštatoval aj KS TN v rozsudku 16Co 1/2017 zo dňa 26.9.2018 okolie žalobkyne (rodina, susedia, pracovný kolektív) ju vnímali negatívne - ako osobu trestne stíhanú, bez rešpektovania prezumpcie neviny.

38. Vychádzajúc teda zo zákonných kritérií pre určenie výšky nemajetkovej ujmy v peniazoch, keď súd prihliadol na osobu žalobkyne (ženu a matku dvoch nezaopatrených detí, s predchádzajúcimi psychickými problémami z rozpadu manželstva), závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k nej došlo, závažnosť následkov v súkromnom a spoločenskom uplatnení (ujma v rodinnom živote, vyvolanie stavov úzkosti, stresu, hrozba väzobného stíhania, zhoršený zdravotný stav), súd považoval za primerané odškodnenie nemajetkovej ujmy v sume 3.500,- eur.

39. Aj podľa rozhodnutia NS SR 4Cdo 125/2019, zo dňa 27.8.2019, podľa ktorého u nemajetkovej ujmy ide „o stav mysle poškodenej osoby, ktorý sa preukazuje empaticky a nie je možné vidieť žalobcu do úlohy púheho objektu, ktorý sa stáva iba prostriedkom v rukách štátnej moci.... najvyššiu mieru ochrany požíva ľudský život, integrita človeka, ľudská dôstojnosť a sloboda“. Každé trestné stíhanie negatívne ovplyvňuje spoločenský, pracovný a osobný život stíhaného, a to bez ohľadu na jeho výsledok, teda aj je spôsobilé bez ďalšieho vyvolať vznik nemajetkovej ujmy najmä ak sa preukáže, že bolo do začiatku nezákonné. Pri odškodňovaní nemajetkovej ujmy nesvedčí bagatelizovanie závažnosti ujmy priznávaním neprimerane nízkych, resp. žiadnych náhrad; také rozhodovanie treba považovať za obchádzanie zákona i jeho účelu a pôsobí mnohokrát veľmi cynicky, bez citu pre elementárnu spravodlivosť, alebo absencie postupu podľa pravidla, podľa ktorého „nerob druhému to, čo nechceš, aby robili tebe“.

40. Za ustálenú súdnu prax NS SR možno považovať záver, že všeobecný súd je povinný určiť primeranú výšku náhrady spôsobenej nezákonným rozhodnutím po zohľadnení iných právnych predpisov slovenského právneho poriadku upravujúcich odškodnenie, ako aj judikatúru ústavného súdu a ESĽP, iné rozhodnutia najvyššieho súdu, v ktorých bol uplatnený nárok na náhradu nemajetkovej ujmy (z posledných rozhodnutí napr. NS SR 3Cdo 25/2019 z 20.6.2019, 2Cdo 30/2019 z 30.9.2019, 3Cdo 19/2018, 2Cdo 112/2017,3Cdo 17/2017, 6Cdo 37/2012, 6Mcdo 15/2012). Vo veci 2Cdo 30/2019 NS SR vyslovil, že podľa judikatúry ESĽP náhrada nemajetkovej ujmy v obdobných prípadoch musí byť rozumne primeraná utrpenej ujme na povesti (napr. Winkler v. SR, Tostoy Miloslavsky v. Spojené Kráľovstvo, Público Comunicacáo Social, S.A. v. Portugalsko, Fluex v. Moldavsko, Steel a Morris

v. Spojené Kráľovstvo), ďalej, že by mala byť zohľadňovaná výška náhrady, ktorá je priznávaná za telesné zranenia, alebo ktorá je priznávaná obetiam násilných činov, pričom náhrada za porušenie iných osobnostných práv by nemala bez existencie závažných a dostatočných dôvodov prevyšovať maximálnu výšku náhrady priznávanú na telesné zranenia, alebo násilné činy (napr. Iltalehti a Karhuvaara v. Fínsko).

41. Súd vzhľadom na dĺžku trestného konania od 23.9.2009 do 25.11.2010, teda približne rok aj mesiac považoval vzhľadom na uvedené primeranú nemajetkovú ujmu 3.500,- eur, keď zohľadňoval uvedené skutkové okolnosti. Denné odškodné predstavuje približne 8,80 eur (3.500,- eur: počet dní trestného stíhania približne 400 dní). Pre porovnanie súd uvádza priznané odškodné za nezákonné stíhanie vo veci KS BB 17Co 144/2015, kde na deň trestného stíhania pripadlo 5,- eur odškodnenia, avšak v danej veci išlo o iné skutkové okolnosti trestného stíhania a preukázané iné následky trestného stíhania. Súd porovnal aj iné súdne rozhodnutia priznávajúce odškodnenie z titulu nemajetkovej ujmy napríklad za neprimerane dlhé trestné konanie, ktoré priznávajú odškodnenie priemerne od 1.000,- eur za jeden rok dĺžky trestného konania, i keď i tu súd zdôrazňuje, že vždy sú najpodstatnejšie skutkové okolnosti každej jednotlivej veci.

42. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa § 262 ods. 1 CSP. Žalobkyňa sa domáhala zaplatenia sumy 4.685,85 eur, priznaná jej bola suma 3.646,14 eur. Úspech žalobkyne v konaní teda predstavuje 77,82%, úspech žalovanej v konaní bol 22,18%. Súd vzhľadom k tomu, že čistý úspech žalobkyne bol vo výške 55,64%, preto teda žalobkyni náhradu trov konania priznal v rozsahu 55,64%. V zmysle ust. § 262 ods. 2 CSP o výške náhrady trov konania rozhodne súd po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia, v dvoch vyhotoveniach, na Okresný súd v Prievidzi. O odvolaní rozhoduje Krajský súd v Trenčíne. Odvolanie musí obsahovať okrem všeobecných náležitostí (označenie súdu, ktorému je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, spisovú značku konania, podpis) označenie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa toto rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie môže byť odôvodnené len skutočnosťami uvedenými v § 365 ods. 1, 2 CSP.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (Exekučný poriadok).